

ISKIERKA

Opiekunowie:
Anna Bielenda-Lasota
Izabela Pustelał-Madej

Nr 2/2020/21

„Świąteczna
opowieść”

Wigilijne potrawy

Prawdziwa historia
Świętego Mikołaja

Redakcja:
Mateusz Bajek
Emilia Zięba
Małwina Wąsik
Kaja Twardowska
Magdalena Bielenda
Poła Mezzadri
Emila Pastuła

Boże Narodzenie
w różnych zakątkach świata

WIERSZ „ZIMA”.....	s.1
PRAWDZIWA HISTORIA ŚWIĘTEGO MIKOŁAJA	s.2
ŚWIĄTECZNA OPOWIEŚĆ	s. 3-4
KĄCIK CZYTELNICZY.....	s. 5-6
WIGILIJNE POTRAWY.....	s. 7-8
SYMBOLE BOŻONARODZENIOWE	s. 9-10
BOŻE NARODZENIE W RÓŻNYCH ZAKĄTKACH ŚWIATA.....	s. 11-12
CHOINKA Z SZYSZEK - ZRÓB TO SAM	s. 13-14
RAZEM NA ŚWIĘTA	s. 15-16
COŚ DLA NAJMŁODSZYCH	s. 17-20

Zima

*Jaki piękny ten nasz świat,
kiedy zima wokół nas.
Wszystko śniegiem przysypane
i jakby do snu ukołysane.*

*Mróz już szyby wymalował,
wodę w stawie w lód zamienił,
a przy dachach porozwieszał
sople lodu lśniące jak diamenty.*

*Płatkę śniegu przez wiatr targane
tańczą w powietrzu walca,
a zza okna już zagląda
wielką śnieżny bałwan.*

*Drzewa białym puchem otulone
snują leśne opowieści,
a zwierzęta w swoich domach
śpią spokojnie i bezpiecznie.*

*Piękny jest ten zimowy krajobraz
cały bielą spowity,
mieniący i skrzący się w słońcu,
po prostu cudowny, niesamowity.*

Gabriela Bielenda, kł. VIII

Prawdziwa historia Świętego Mikołaja

Mikołaj, nazywany biskupem Miry, urodził się około 270 roku w Patarze leżącej na terenie dzisiejszej Turcji. Od najmłodszych lat był bardzo pobożny i chętnie pomagał ubogim.

Pewnego dnia dowiedział się, że jeden z mieszkańców Patary popadł w biedę. Wychowywał on trzy córki, które z powodu braku majątku nie mogły wyjść za mąż. Święty z Miry wrzucił pannom przez okno sakiewkę z pieniędzmi, co uchroniło je przed biedą. Gdy został biskupem, zasłynął wśród wiernych jako dobroczyńca i gorliwy duszpasterz. Wyżej wspomniana historia oraz wiele innych cudownych wydarzeń z życia biskupa Miry przyczyniły się do jego beatyfikacji i na zawsze rozstawiły imię Mikołaja jako orędownika biednych oraz potrzebujących pomocy.

W całym chrześcijańskim świecie kult św. Mikołaja zaczął się szybko rozprzestrzeniać. Holenderskie zapiski o świętowaniu dnia 6 grudnia, czyli rocznicy śmierci świętego, pochodzą już z XIV wieku. W tym dniu uczniowie i członkowie chóru kościelnego dostawali kieszonkowe i mieli dzień wolny. Zwyczaj wręczania sobie prezentów w dzień śmierci św. Mikołaja przyjął także w innych krajach, a 6 grudnia 1804 roku urządzono pierwsze mikołajki. Obyły się one w Nowojorskim Towarzystwie Historycznym. Ówczesnymi podarunkami, które dostawały grzeczne dzieci, były jabłka, złożone orzechy, pierniki i drewniane krzyżyki.

Z biegiem czasu mikołajki przestano kojarzyć z rocznicą śmierci św. Mikołaja. Upowszechniło się bowiem wyobrażenie rubasznego, starszego pana w czerwonym stroju. Taki wizerunek św. Mikołaja narodził się w Stanach Zjednoczonych w latach 30 ubiegłego wieku i przetrwał do dziś.

Emilia Zięba, kl. VII

Świąteczna opowieść

Na niebie pojawiła się pierwsza gwiazdka, śnieg delikatnie prószył i puchową pierzynką okrywał krzewy rosnące pod oknem, przez które widać było rodzinę zgromadzoną przy wigilijnym stole. Uśmiechnięte dzieci siedziały pod piękną, rozświetloną choinką i otwierały prezenty. Właśnie przyszła kolej na Zosię, która w końcu mogła odpakować swoją wymarzoną lalkę. Dziewczynka pośpiesznie rozerwała błyszczący papier, a na jej twarzy pojawiło się wielkie rozczarowanie.

– Co się stało, Zosieńko? – zapytał dziadek Jurek.

Dziewczynka podeszła i usiadła staruszkowi na kolanach, mówiąc ze smutkiem:

– Mikołaj się pomylił! Prosiłam przecież o Elżę z „Krainy Lodu”, a nie Annę!

Dziadek uśmiechnął się, przytulił Zosię i zaczął swoją opowieść:

– Gdy byłem w twoim wieku, nikt nie śmiał nawet marzyć o tak pięknych zabawkach. Kiedy miałem osiem lat, wybuchła wojna. Nasza pierwsza Wigilia w tym okresie była bardzo skromna. Mój tata dostał się do niewoli niemieckiej, nie wiedzieliśmy, co się z nim dzieje, a ja bardzo tęskniłem. Mimo to mama starała się, aby ta Gwiazdka była jak najbardziej radosna. Przygotowała świąteczne ozdoby ze słomy oraz kolorowej bibuły, gdyż tylko na tyle było nas stać. Ja i mój starszy brat przynieśliśmy choinkę z lasu, a następnie wspólnie ją udekorowaliśmy. Mama przygotowała skromne, ale naprawdę pyszne potrawy. Jedliśmy kaszę, kapustę, ziemniaki oraz jajka, które udało nam się ukryć przed Niemcami.

Jak wiesz, okupanci rekwirowali żywność na wsiach, nie zostawiając jej zbyt wiele. Mamie udało się też zdobyć miód oraz odrobinę rodzynek, dzięki czemu mogliśmy zjeść przepyszną kutię na deser. Mimo że o zabawkach mogliśmy tylko pomarzyć, Wigilię z 1939 roku wspominam z radością, bo pozwoliła mi chociaż na chwilę zapomnieć o grożącym nam niebezpieczeństwie.

Zosia jeszcze mocniej objęła dziadka i zapytała:

- A kiedy wrócił twój tata?
- Dopiero gdy zakończyła się wojna, po długich sześciu latach.

Dziewczynka podbiegła do swojego taty i mocno go objęła. Wszyscy zaczęli śpiewać kolędy, natomiast Zosi jej nowa lalka wydała się najwspanialszą zabawką na świecie.

Emilia Pastuła, kl. VIII

KĄCIK CZYTELNICZY

Drodzy Czytelnicy, na zimowe wieczory pragnę Wam polecić książkę pt. „Iskierka nadziei”, której autorką jest polska pisarka Anna Szczęśna. Literatka specjalizuje się w pisaniu powieści obyczajowych. Książki to jej pasja. Wśród opublikowanych przez nią pozycji znajdują się między innymi utwory „Jutro pachnie cynamonem” oraz „Myśl do przytulania”.

„Iskierka nadziei” to świąteczna opowieść, która przywraca wiarę w dobro, daje nadzieję, pokrzepia i pozytywnie wpływa na czytelnika. Książka opowiada o Tomku – chłopcu wyjątkowo wrażliwym, ale też bardzo dojrzałym jak na swój wiek. Los innych nie jest mu obojętny, chętnie pomaga bliźnim, silnie angażując się w to, co robi. Bohater z wieloma sprawami musi radzić sobie sam, gdyż mieszka z mamą, którą pochłania praca zawodowa. Pewnego zimowego dnia boleśnie upada podczas powrotu ze szkoły. Otrzymuje wtedy pomoc od obcej, starszej pani, która zabiera go do jednego z domków na terenie ogródków działkowych i tam opatruje. W budynku panują spartańskie warunki, jest naprawdę zimno.

Chłopiec zauważa, że kobieta wygląda na przygnębioną. Wzruszony jej miłym gestem postanawia odwdziżyć się i również pomóc, gdyż podejrzewa, że domek na działce może pełnić rolę stałego miejsca zamieszkania nieznajomej. Między tą dwójką nawiązuje się wspólna przyjaźń, która przywraca obojgu nadzieję i wiarę w to, że zmiana na lepsze jest możliwa.

W trakcie rozwoju akcji poznajemy też czternastoletnią Magdę, która uciekła z domu. Niespodziewanie losy jej i Tomka łączą się, a młodzi ludzie okrywają, że mają ze sobą wiele wspólnego. Matka chłopca marzy tymczasem o zmianie dotychczasowego życia. Czy w te święta wydarzą się cuda? Czy wyjątkowy czas Bożego Narodzenia sprawi, że nawet doświadczone przez los osoby będą w stanie na nowo odnaleźć szczęście? Czy dobro powróci?

Jeśli poszukujecie lekkiej i magicznej historii, ta książka jest dla Was idealna. Dzięki niej poczujecie magię świąt oraz będziecie mieli okazję do zastanowienia się nad własnym postępowaniem. „Iskierka nadziei” jest także idealną propozycją na prezent dla kogoś bliskiego.

Gabriela Bielenda, kl. VIII

A N N A S Z C Z Ę S N A

Iskierka nadziei

Piękna, świąteczna opowieść, która
pomaga uwierzyć w cuda

Wigilijne potrawy

Dlaczego 12?

Dawniej na wigilijnym stole znajdowała się nieparzysta liczba potraw. Mogło to być 7, 9 lub 11 posiłków w zależności od zamożności domu. Wierzono, że te liczby przyniosą domownikom szczęście i pomyślność.

Obecnie tradycja uległa zmianie. Na bożonarodzeniowym stole powinno być dwanaście potraw, co dla naszych przodków oznaczało bogactwo. Dwanaście ma również symbolizować liczbę apostołów, którzy razem z Jezusem zasiadali do ostatniej wieczerzy.

Symbolika wigilijnych dań

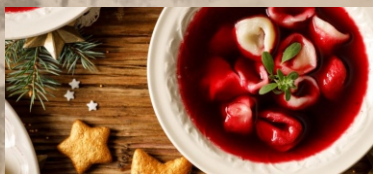
RYBA

Ma przypominać o chrzcie, zmartwychwstaniu i nieśmiertelności Jezusa. Podczas kolacji wigilijnej najczęściej podawany jest karp symbolizujący długowieczność. Kto go skosztuje, może liczyć na długie życie.

BARSZCZ CZERWONY

Zupa ta gotowana jest z buraków. Według wierzeń ludowych każdy, kto spożywa to warzywo, doczeka sędziwego wieku, przez całe życie ciesząc się nieskazitelną urodą.

KAPUSTA

Podczas kolacji wigilijnej podawana jest na wiele sposobów. Dawniej wierzono, że zawiera życiodajną siłę budzącą ludzi i przyrodę do życia.

POTRAWY Z MAKIEM

Mał symbolizuje obfitość, a jego zjedzenie podczas kolacji wigilijnej przyniesie gospodarstwu dostatek.

GRZYBY

Są pokarmem dla duchów i zjednują przychylność tych, którzy odeszli.

ORZECHY

Ich symboliką jest niezwykle bogata. Ze względu na skorupę orzech symbolizuje tajemnicę, wróżbę, płodność. Orzechy leszczyny uchodzą za symbol mądrości i witalności.

Skąd wzięły się symbole bożonarodzeniowe?

Choinka – to nieodzowna dekoracja Świąt Bożego Narodzenia w polskich domach. Najczęściej jest odświętnie przystrojonym drzewkiem iglastym: świerkiem, jodłą lub rzadziej sosną. Zwyczaj strojenia drzewek bożonarodzeniowych wywodzi się z Niemiec, gdzie był znany już w XV wieku. W 1509 roku choinkę na jednym ze swych obrazów przedstawił Lucas Cranach Starszy. W Polsce pierwsze drzewka choinkowe pojawiły się na przełomie XVIII i XIX wieku.

Wigilia - nazwa ta, określająca dzień poprzedzający każde ważniejsze święto, pochodzi od łacińskich wyrazów: *vigilare* – „czuwać” oraz *vigilia* – „straż nocna, warta”. Powszechnie jednak termin ten jest używany w odniesieniu do dnia poprzedzającego Boże Narodzenie. W polskiej tradycji ludowej Wigilia ma własną, bogatą obrzędowość wywodzącą się z przedchrześcijańskich obchodów przesilenia zimowego.

Kolędy - ich nazwa pochodzi od łacińskiego wyrazu *calendae* oznaczającego w państwie rzymskim pierwszy dzień każdego miesiąca. Początkowo kolędami nazywano w Polsce pieśni noworoczne. Dzisiaj terminem tym określa się pieśni kościelne i domowe o Bożym Narodzeniu, wywodzące się ze średniowiecznych hymnów łacińskich. Według legendy autorem pierwszej kolędy był św. Franciszek. Najstarsze polskie pieśni bożonarodzeniowe pochodzą z XV wieku. Na początku XVII wieku Piotr Skarga napisał kolędę "W żłobie leży". W XVIII stuleciu powstało wiele znanych do dziś utworów tego typu, takich jak: „Gdy śliczna Panna”, „Jezus Malusieńki”, „Tryumfy Króla Niebieskiego” oraz „Bóg się rodzi”.

Oplątek - jego nazwa pochodzi od łacińskiego *oblatus* - "to co ofiarowane". Oplątkiem określamy półprzezroczysty płatek z wygrawerowanymi symbolami religijnymi, upieczony z mąki pszennej i czystej wody w żelaznej matrycy. W znanej obecnie formie oplątki zostały wprowadzone do obrzędów religijnych w X wieku, zastępując chleby ofiarne. W polskiej tradycji pojawiły się na przełomie XVIII i XIX wieku. Od samego początku przypisywano im wiele właściwości magicznych i leczniczych, np. okruh oplątki wrzucony do studni miał oczyszczać wodę, zapewniać zdrowie ludziom i trzodom. Wierzono, że każdy, kto w Wigilię podzieli się oplątkiem, przez cały rok nie zazna głodu i będzie mógł dzielić się chlebem oraz inną strawą z ubogimi.

Kaja Twardowska, kl. VIII

Boże Narodzenie w różnych zakątkach świata

Co kraj, to obyczaj...

HISZPANIA

W Hiszpanii odpowiednikiem opłatka jest chaflwa. Wigilijna wieczerza rozpoczyna się po pasterce. Wszyscy uczują w rodzinnym gronie, a następnie wychodzą na ulice oświetlone tysiącami barwnych żarówek, wspólnie śpiewają kolędy, tańczą i bawią się do rana.

WIELKA BRYTANIA

W tym kraju narodził się zwyczaj pocałunków pod jemiołą. Taki pocałunek przynosi szczęście i spełnienie życzeń.

SZWECJA

Szwedzi nie śpiewają kolęd, lecz tańczą wokół choinki.

FRANCJA

We Francji dzieci wierzą, że mały Jezus przynosi im prezenty, które w wigilijną noc wkłada do bucików ustawionych przy kominku.

AUSTRIA

W Austrii po godzinie 17.00 rozbrzmiewa w oknach mały dzwoneczek, dając znak, że rozpoczyna się świąteczna kolacja. W tym kraju powstała kolęda „Cicha noc, święta noc”.

DANIA

Duńczycy na kolację wigilijną podają słodki ryż z cynamonem oraz pieczoną gęś z jabłkami. Tradycyjnym daniem świątecznym jest tutaj też budyń z ryżem, w którym gospodyni ukrywa migdał. Kto go znajdzie, ten otrzyma świnkę z marcepanu. Ma ona zapewnić znalazcy szczęście przez cały rok.

MEKSYK

W Meksyku już 15 grudnia wieszają się piniate, czyli gliniane naczynie wypełnione słodyczkami, pod którym gromadzą się dzieci. Jedno z nich kijem rozbija pojemnik, rozpoczynając wyścig po cukierki.

WŁOCHY

Włosi wysyłają wiele kartek z życzeniami do rodziny i przyjaciół. Już ósmego grudnia ubierają choinkę oraz budują żłobki w kościołach.

Zrób to sam - Choińka z szyszek

Potrzebne materiały:

- brystol A3 w kolorze brązowym,
- zszywacz,
- nożyczki,
- klej na gorąco,
- szyszki.

Sposób wykonania:

1. Brystol zwinij w stożek, wzdłuż dłuższego boku.

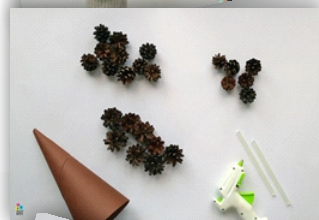
2. Przytrzymując stożek, zszyj papier w kółko miejscach. Tam, gdzie zszywacz nie sięgnie, użyj kleju na gorąco.

3. Odetnij spodnią część stożka.

4. Posegreguj szyszki na duże, średnie i małe. Dużych użyj tylko przy pierwszym rzędku. Większość choinki wyklej średnimi szyszkami, a dwa ostatnie piętra małymi.

5. Wszystkie szyszki przyklej klejem na gorąco.

6. Gotową choinkę możesz spryskać sprayem oraz udekorować na przykład perełkami, które posłużą jako bombki, a także małym łańcuszkiem oraz lampkami.

RAZEM *na Święta*

17 grudnia przedszkolaki zaprezentowały się ze świątecznym programem z okazji Świąt Bożego Narodzenia przed podopiecznymi Ośrodka Donum Corde w Budach Głogowskich.

Występ był wcześniej zapowiedziany i bardzo wyczekiwany zarówno przez dzieci, jak i podopiecznych oraz pracowników Donum Corde. Przedszkolaki wyrecytowały wiersz oraz śpiewały kolędy i pastorałki. Podczas występu na twarzach Seniorów można było zauważyć wzruszenie, nutkę zamyślenia, a w niejednym oku zakręciła się łza. Po występie dzieci otrzymały gromkie brawa oraz przepiękne upominki od...MIKOŁAJ.

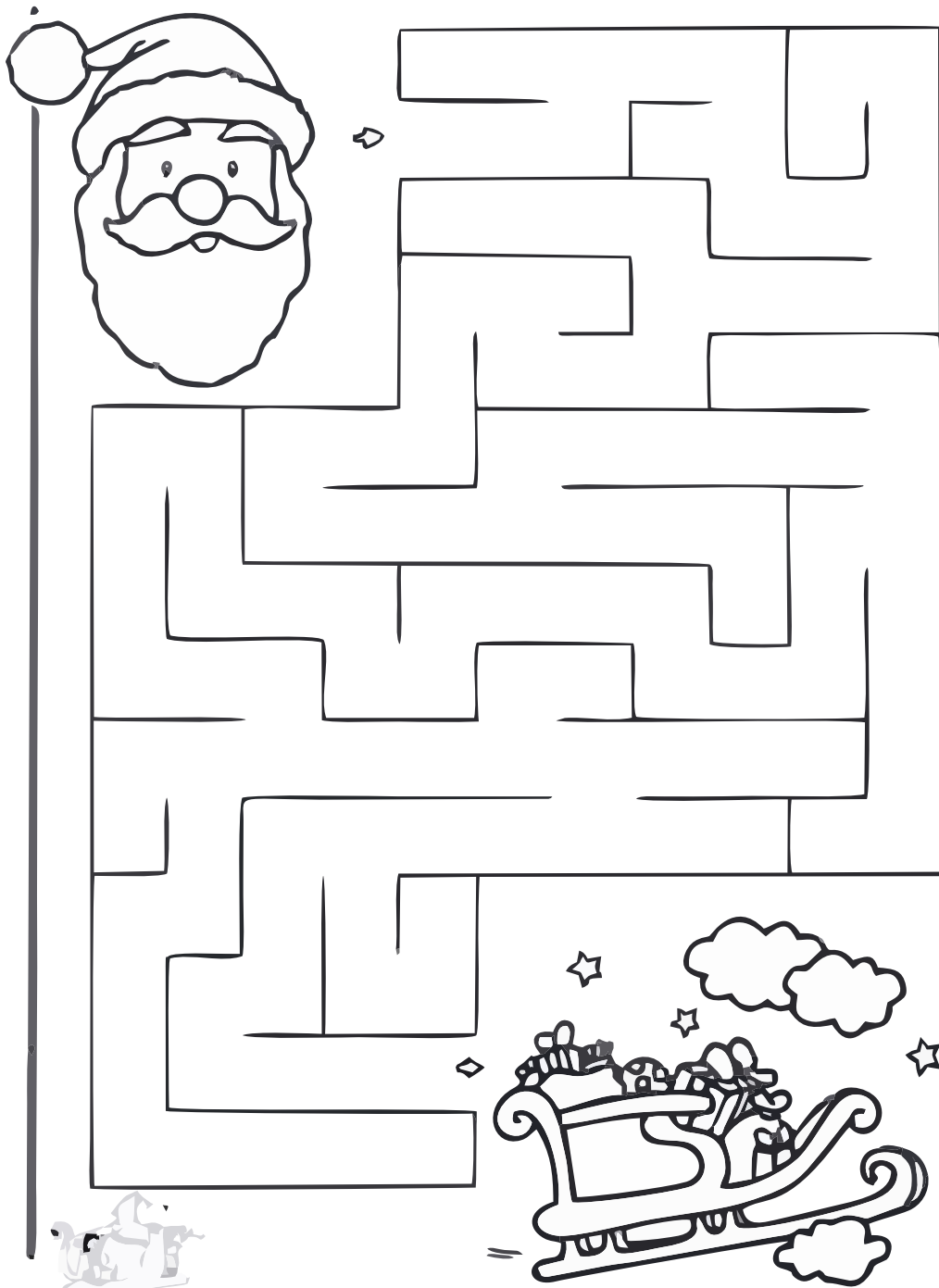
Składając życzenia wręczyliśmy Seniorom oraz pracownikom własnoręcznie wykonane kartki z życzeniami oraz świąteczne stroiki. Spotkanie to miało na celu kształtowanie wśród najmłodszego pokolenia życzliwej i otwartej postawy, a także uwrażliwianie dzieci na problem ludzi starszych i schorowanych.

Jeszcze raz serdecznie dziękujemy za współpracę Zarządowi i pracownikom Donum Corde.

KOLOROWANKA DLA NAJMŁODSZYCH

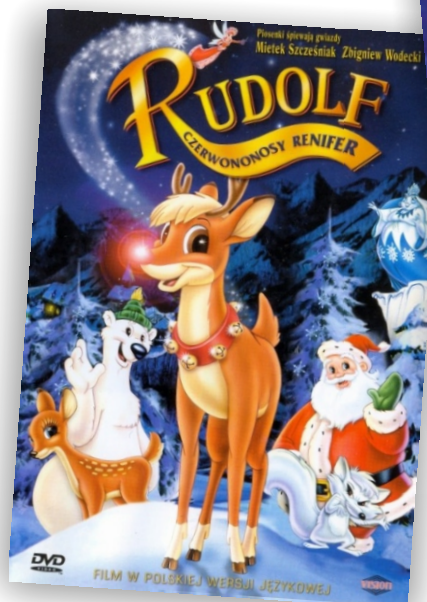

ZAPROJEKTUJ WŁASNĄ CHOINKĘ

FILMY O TEMATYCE ŚWIĄTECZNEJ

„Szcześliwego Bożego Narodzenia” w różnych językach

